

Nijerya Pazar Analizi ve Ticaret Rehberi

Yönetici Özeti

Bu brifing belgesi, Nijerya pazarına giriş yapmayı ve mevcut ticari ilişkilerini geliştirmeyi hedefleyen kurumlar için temel bilgileri, stratejik analizleri ve operasyonel tavsiyeleri bir araya getirmektedir. Afrika'nın en büyük ekonomisi olan Nijerya, önemli petrol ve doğalgaz rezervleri, geniş tarım potansiyeli ve ucuz iş gücü gibi güçlü yönleriyle öne çıkmaktadır. Türk ürünlerine yönelik yüksek güven ve kalite algısı, Çin menşeli ürünlerden uzaklaşma eğilimi ve ülkenin inşaat, enerji, tarım gibi sektörlerdeki yatırım ihtiyacı, önemli fırsatlar sunmaktadır.

Bununla birlikte, pazarın kendine özgü zorlukları bulunmaktadır. İş kültüründe kişisel ilişkiler ve güven esastır; yüz yüze görüşmeler tercih edilir ve dakiklik zayıf bir kavramdır. Güvenlik sorunları, altyapı eksiklikleri, bürokratik yavaşlık, döviz kuru belirsizliği ve ödemelerde yaşanabilen döviz sıkıntısı başlıca tehditlerdir.

Pazara başarılı bir giriş için fuarlara katılım, yerel ticaret kültürünü deneyimleme, mal sevkiyatı öncesi NAFDAC ve SON gibi sertifikasyon süreçlerini tamamlama ve Nijeryalı firmaların güvenilirliğini Ticaret Müşavirliği aracılığıyla teyit etme gibi adımlar kritik öneme sahiptir. Ticari faaliyetlerin başlangıcında %100 peşin ödeme alınması şiddetle tavsiye edilmektedir.

Genel Bakış ve Ekonomik Veriler

Nijerya, Afrika kıtasının en kalabalık ülkesi ve en büyük ekonomisi olarak stratejik bir konumdadır. Aşağıdaki tablo, ülkenin temel demografik ve ekonomik göstergelerini özetlemektedir.

Gösterge	Değer	Kaynak/Yıl
Başkent	Abuja	-
Resmi Dil	İngilizce	-
Yüz Ölçümü	923.770 km ²	-
Nüfus	227,71 Milyon	IMF, 2024 Tahmini
Para Birimi	Naira	-
GSYİH	252.738 Milyon \$	IMF, 2024 Tahmini
Kişi Başı GSYİH	1.110 \$	IMF, 2024 Tahmini
Büyüme Oranı (%)	3,34	IMF, 2024 Tahmini
İşsizlik Oranı (%)	5,3	NBS, 2024 1. Çeyrek

İş Kültürü ve Müzakere Süreçleri

Nijerya'da başarılı ticari ilişkiler kurmak, yerel iş kültürünün dinamiklerini anlamayı gerektirir.

- İletişim Tercihi:** Yüz yüze toplantılar, iş ilişkilerinin temelini oluşturur. Bu mümkün olmadığında telefonla iletişim, e-postaya tercih edilir.
- Zaman Yönetimi:** Nijeryalı iş insanları dakik olmamalarıyla bilinir. Toplantıların planlanan tarihe yakın bir zamanda teyit edilmesi ve görüşmelerin beklenenden uzun sürebileceğinin göz önünde bulundurulması önemlidir.

- **Güven ve İlişki Odaklılık:** Nijeryalılar, tanıdıkları ve güvendikleri kişilerle iş yapmayı tercih ederler. Ortak tanıdıkların varlığı, iş süreçlerini önemli ölçüde kolaylaştırır.
- **Nüfuzun Önemi:** Ülkede etkili insanları tanımak, yasal prosedürleri bilmekten daha değerli olabilir.
- **Hediyeleşme:** Müzakerelerde yardımcı veya aracı olan kişilere, memnuniyeti ifade etmek amacıyla küçük bir hediye verilmesi olağan bir jest olarak kabul edilir.

Pazara Giriş Stratejileri ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Nijerya pazarına girerken riskleri en aza indirmek ve başarı şansını artırmak için aşağıdaki adımların izlenmesi tavsiye edilmektedir:

1. **Fuar Katılımı:** Ülkede düzenlenen fuarlara ziyaretçi veya katılımcı olarak iştirak etmek, pazarı tanımak ve potansiyel iş ortakları bulmak için etkili bir yöntemdir.
2. **Ticaret Odaklı Başlangıç:** İlk aşamada doğrudan yatırım yerine ticaret yaparak yerel ticaret kültürünü ve pazar dinamiklerini tecrübe etmek daha güvenli bir yaklaşımdır.
3. **Sertifikasyon:** Ürün sevkiyatı yapmadan önce, NAFDAC (Ulusal Gıda ve İlaç İdaresi ve Kontrolü Ajansı) ve SON (Nijerya Standartlar Organizasyonu) gibi gerekli sertifikaların uygunluğunu araştırmak ve süreci tamamlamak zorunludur.
4. **Firma Güvenilirliği:** İş yapılacak Nijeryalı firmaların güvenilirliği, herhangi bir bağlayıcı anlaşma yapılmadan önce Ticaret Müşavirliği kanalıyla mutlaka sorgulanmalıdır.
5. **Ödeme Güvencesi:** Ticari işlemlerin ilk etabında, riskleri bertaraf etmek için ödemenin %100 nakit olarak alınması esastır.

Operasyonel Hususlar

- **Başlıca Hedef Bölgeler:** Lagos, Kano ve başkent Abuja, ticari faaliyetlerin yoğunlaştığı ana merkezlerdir.
- **Güvenlik:** Ülkenin kuzeyinde terör eylemleri, güneyin bazı bölgelerinde ise çete faaliyetleri ve adam kaçırmaya gibi riskler bulunmaktadır. Ancak büyük eyaletlerde ciddi bir güvenlik sorunu yaşanmamaktadır.
- **Lojistik:** Karayolu taşımacılığı ülke genelinde yaygındır fakat çeşitli güvenlik sorunları barındırmaktadır.
- **Dağıtım Kanalları:** Dağıtım kanalları ürüne ve işin niteliğine göre değişmektedir. Geleneksel satış kanallarının yanı sıra e-ticaret de ülkede gelişim göstermektedir.
- **Reklam ve Pazarlama:** Sosyal medya, reklam faaliyetleri için etkili bir araçtır. Ülkede bir birim açılması, pazar penetrasyonunu ve iş yapma kolaylığını artıracaktır.

Dış Ticaret Rejimi ve Gümrük Tarifeleri

Nijerya, Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS) üyesidir ve 11 Nisan 2015'ten bu yana ECOWAS Ortak Dış Tarifesi'ni (CET) uygulamaktadır. Bu tarife, ECOWAS dışındaki tüm ülkelere eşit olarak uygulanır. Gümrük tarifeleri beş ana kategoride sınıflandırılmıştır:

- **%0:** Gerekli ilaçlar ve sermaye malları
- **%5:** Hammaddeler
- **%10:** Ara mallar
- **%20:** Nihai ürünler
- **%35:** Ekonomik kalkınmada öncelikli olan belirli stratejik sektörlere yönelik ürünler

Nijerya Hükümeti, ECOWAS tarafından belirlenen azami %70 oranını geçmemek kaydıyla bu oranları değiştirme ve artırma yetkisine sahiptir. CET listesinin tamamına https://customs.gov.ng/?page_id=3127 adresinden ulaşılabilir.

Türkiye-Nijerya İkili Ticari İlişkileri

- **İkili Anlaşmalar:**
 - **Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması (YKTK) Anlaşması:** 2011'de imzalanmış, Türkiye onay sürecini tamamlamıştır. Nijerya tarafı anlaşmanın revize edilmesini gündeme getirmiştir.
 - **Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması (ÇVÖA):** 20 Ekim 2021'de imzalanmış olup henüz yürürlüğe girmemiştir.
 - **Müzakereler:** Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Mutabakat Zaptı (KİYA) ve hem Nijerya hem de ECOWAS ile bir Serbest Ticaret Anlaşması (STA) kurulmasına yönelik müzakereler devam etmektedir.
- **Yatırım İlişkileri:**
 - TCMB verilerine göre, 2021 yılı itibarıyla Nijerya, Türkiye'ye gelen doğrudan yabancı yatırım stoku içinde önemli bir paya sahiptir.
 - Nijerya, özellikle enerji ve inşaat sektörlerinde Türk yatırımcılar için önemli fırsatlar sunmaktadır.

SWOT Analizi

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
• Afrika'nın en büyük ekonomisi olması	• Petrol fiyatlarındaki dalgalanmalara karşı kırılganlık
• ECOWAS pazarına hakim konumu	• Gümrüklerdeki operasyonel yavaşlık
• Bölgesel bir merkez niteliği taşıması	• Altyapı yetersizlikleri ve zorluklar
• Zengin petrol ve doğalgaz rezervleri	• Nitelikli eleman eksikliği
• Geniş tarım ürünleri ve hammadde yelpazesi	• Serbest kur ve resmi kur arasındaki farkın yarattığı belirsizlik
• Ucuz iş gücü	• Enerji arzının etkin bir şekilde sağlanamaması
FIRSATLAR	TEHDİTLER
• Türk ürünlerine duyulan güven ve yüksek kalite algısı	• Bütçe ödemelerinde yaşanabilecek zorluklar
• Pazarda Çin ürünlerini terk etme eğilimi	• Bankacılık sisteminde yaşanan döviz sıkıntısı
• Coğrafi yakınlık	• Güvenlik tehditleri (terör, çeteleşme)
• Türkiye'nin Avrupa'ya açılan bir kapı olarak görülmesi	• Salgın hastalık riskleri
• Hafif ve orta sanayi teknoloji ürünlerine olan ihtiyaç	
• İnşaat, enerji, tarım ve altyapı sektörlerindeki yatırım ihtiyacı	

Faydalı Bilgiler ve Kaynaklar

Nijerya pazarında faaliyet gösterirken kullanılabilecek temel kaynaklar ve iletişim bilgileri aşağıda listelenmiştir.

- **Firma Bilgilerine Ulaşım:** Firma unvanı veya sicil numarası ile sorgulama yapmak için: <https://search.cac.gov.ng/home>

- **B2B Görüşmeleri Ayarlayan Firmalar:** Abuja Ticaret Müşavirliği'ne kayıtlı B2B ve halkla ilişkiler firmalarının listesi için Ticaret Bakanlığı'nın "Müşavire Danışın" uygulaması (<https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr>) üzerinden talepte bulunulabilir.
- **Meslek Kuruluşları ve Ticaret Odaları:** İletişim bilgilerine ulaşmak için: https://yukle.ttso.org.tr/dosyalar/nijeriya_ticaret_odalari_db_6707bba2b7603.pdf
- **Fuar Bilgileri:**
 - o https://www.eventseye.com/fairs/c1_trade-shows_nigeria.html
 - o <https://www.jetro.go.jp/en/database/j-messe/country/africa/ng/>
 - o <https://10times.com/nigeria/tradeshows>
- **Ticaret Bakanlığı Nijerya Sayfası:** Güncel pazar bilgileri, istatistikler ve diğer veriler için: <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/afrika/nijeriya/genel-bilgiler>